

ಮೆಟ್ಟಿ ನಡೆದುದೆ ಕನ್ನಡ ಮುಟ್ಟಿ ನುಡಿದುದೆ ಕನ್ನಡ

‘ಕನ್ನಡವಿದೆ ಕನ್ನಡಿಯಿದೆ ಕಣ್ಣಿದ್ದರೆ ನೋಡಿ’ ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿರುವ ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ, ಕಾವ್ಯದ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕನ್ನಡ-ಕರ್ನಾಟಕ ಅಪೂರ್ವವಾದುದು.

■ ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ

ಕನ್ನಡಿಗರ ಬಹುಕಾಲದ ಹೋರಾಟದ ಕನಸು ನನಸಾಗಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡನಾಡು 1956ರ ನವೆಂಬರ್ 1ನೇ ತಾರೀಖು ಒಂದಾಯಿತು. ಆ ಕಾಲವನ್ನು ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ರೂಪಕ ಕವಿತೆಯಾಗಿ ‘ತಾಯಿ-ನುಡಿ’ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಪ್ರಕಟವಾದ ಚೊಚ್ಚಲ ಕವನ ‘ತುತೂರಿ ಎಚ್ಚರ’, ಅದು ‘ಪ್ರಭಾತ’ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಥಮ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಸ್ಟ್ 1918ರಂದು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಜನರನ್ನು ಹೀಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ನಾಡು, ನುಡಿ ನಮ್ಮದೆನ್ನಿರಿ
ನಮ್ಮ ಜನರು ಎಂದೆನ್ನುತೇಳಿರಿ
ನಮ್ಮದೆಂಬುದಿರಲೇ ಸುಸ್ವಾರ್ಥವು
ಹೆಮ್ಮೆ ಬಿಡಿರಿ, ಕಿವಿಗೊಡಿರಿ ಕೂಡಿಗೇ-
ತೂತೂ ತೂತೂ ತೂತೂ ತೂತೂ!

ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷೆಯು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ
ಕರ್ನಾಟನ ಮಾಡಲಿ ಮೂಲೋಕದ
ಕರ್ನಾಟಕ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂಬೀ
ಕರ್ನಾಟಕದೊಳು ಕೂಗು ಹೋಗಲಿ-
ತೂತೂ ತೂತೂ ತೂತೂ ತೂತೂ.

ಕನ್ನಡನಾಡು ಭಾರತದ ಒಂದು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ. ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾರತಮಾತೆಯ ಮಗಳು ಎಂಬುದು ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರು 1919ರಲ್ಲಿ ‘ಭಾರತ ಮಾತೆಯು ಪೂರ್ವ-ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ ಕನ್ನಡ ಕಂದವ್ವನನ್ನು ತೂಗುವಾಗ ಹೇಳಿದ ಪದ್ಯ’ವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ‘ಕನ್ನಡದ ಕಂದವ್ವನ ಅಾಲಿ’ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

‘ಓರ್ವ ತಾಯಿಯು ತನ್ನ ಕೂಸಿರುವ ತೊಟ್ಟಿಲವ ಕೈಯಿಂದ ತೂಗುತಿಹಳೋ/
ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿರುವಂತ ನಾಡನ್ನ ನೂಗುತಿಹಳೋ’

ಎಂದು ಭಾರತಮಾತೆ ಕನ್ನಡ ಕಂದವ್ವನನ್ನು ತೂಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಆನಂದದಿಂದ ಆಕೆ ‘ನನ್ನ ಎದೆಮುಗುಳು ಜೋಜೋ’ ಎಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರಿಗೆ ಮಗಳು ‘ಎದೆ ಮುಗುಳು’- ಅರೆ ಬಿರಿದ ಹೂವು. ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಭಾರತಮಾತೆಯ ಆನಂದವಾಗಿ ಹರಿದಿದೆ. ತನ್ನ ಕಂದವ್ವ ಮತ್ತು ಅವಳ ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂದು ‘ನಿನ್ನ ತಳಿ ಬಳಿಯಲಿ’ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ, ‘ಆಟ ಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ನೋಟ ಕೂಟಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಗೊಂಬಿ ಜೋಜೋ’ ಎಂದು ಹಾಡಿದ್ದಾಳೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಅನಂತರದ ಕವಿಗಳು ಹಲವಾರು ಕವನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ‘ಜೈ ಭಾರತ ಜನನಿಯ ತನುಜಾತೆ, ಜಯ ಹೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾತೆ’ ಎಂಬುದು ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾಡಗೀತೆಯಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡಮಯವಾದ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವರಿಗೆ